

Národní galerie obsadí Drážďany

Šéf NG Jiří Fajt bude na den řídit německé muzeum. Chce probrat projekt putovní výstavy v regionech

BLAHOŠLAV HRUŠKA

PRAHA/DRÁŽDANY V renesančním Rezidenčním zámku v Drážďanech kdysi sídlili saští kurfiřti i králové. Dnes v něm úřadují Státní umělecké sbírky (Staatliche Kunstsammlungen Dresden, SKD), jedna z nejvýznamnějších muzejních institucí Německa. Její ředitelka Marion Ackermannová ale tuto středu přijde o svou židli. Na její místo se usadí ředitel Národní galerie (NG) Jiří Fajt.

„Přátelské převzetí“ bude trvat jediný den. Přesto nejde jen o show pro novináře, jež má upozornit na dvacáté narozeniny Česko-německého fondu budoucnosti (ČNFB), který manažerský záskok v Sasku organizuje.

„Během úřadování v Drážďanech se budu věnovat zejména dvěma tématům – digitálnímu zpřístupňování sbírek v režimu open space a regionálním programům, jejichž působnost by měla překročit zemské hranice. Věřím, že se nám podaří naplánovat společné projekty,“ řekl LN Fajt, který na oplátku půjčí na den ředitelské křeslo v Praze Ackermannové.

V Drážďanech se chce ředitel NG mimo jiné bavit o projektu Artist Rooms, který od roku 2008 úspěšně provozuje britská Tate Gallery a Skotská národní galerie. Jde o soubor děl moderního a soudobého umění, který putuje po regionálních muzeích. V kolekci je zastoupen mimo jiné i drážďanský rodák Gerhard Richter, kterému NG loni uspořádala velkou retrospektivní výstavu. Britský projekt

Státní umělecké sbírky Drážďany patří k nejvýznamnějším a nejstarším muzejním komplexům na světě a spojují 15 muzeí (na snímku je jedno z nich – novorenesanční palác Albertinum). Na den se šéfem těchto významných sbírek stane ředitel pražské Národní galerie Jiří Fajt. Vymění si tak místo s Marion Ackermannovou (vpravo). FOTO SKD A ARCHIV

by se mohl stát inspirací pro podobnou putovní expozici z českých a saských sbírek. „Je to silná inspirace,“ dodává Fajt.

V plánu jsou další společné akce pražské a drážďanské galerie – třeba badatelský projekt Bellum et Artes, který zmapuje umění střední Evropy v době třicetileté války a vyvrcholí výstavou k 400. výročí bitvy na Bílé hoře.

Badatelé z Prahy a Drážďan se chtějí zaměřit také na staré mistry a popsat, jak se v 18. století rozvíjel umělecký trh v českých zemích i Sasku.

Na „Labskou Florencii“, jak se saské metropoli přezdívá, má Fajt poličeno již delší dobu. SKD má

podobně jako Národní galerie řadu expozic po městě a musí řešit, jak zachovat identitu a jednotnou tvář instituce.

Se Státními uměleckými sbírkami se v závěru loňského roku podařilo zorganizovat takzvaný kulturní vlak. Mimo jiné díky grantu ČNFB se během čtyř zimních víkendů vybrané rychlíky na trase Praha–Drážďany proměnily v mobilní jeviště.

Na cestě do Saska provedla jeden ze svých sociálních happeningu výtvarnice Kateřina Šedá. Její tým, převlečený za anděly, Mikuláše a čerty, se vydal přes celý vlak a odměňoval cestující, pokud vyznali někomu lásku, omluvili se za

něco nebo se k něčemu přiznali. O odměnu se pak museli podělit s neznámým spolucestujícím.

S politiky v zádech

Národní galerie, která vlak kultury spolupořádala, počítá také s tím, že do Drážďan zapůjčí část svých sbírek v době, kdy se bude přestavovat Veletřzní palác. Na rekonstrukci se Fajt domluvil před dvěma lety s tehdejší předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou a před dvěma měsíci mu podporu slíbil také premiér v demisi Andrej Babiš.

„Budeme to chtít stejně jako rekonstrukci Invalidovny, Nové scény Národního divadla a zázemí Ná-

rodního divadla projednat v rámci sněmovny. Jsou to investice, které je potřeba okamžitě spustit,“ prohlásil Babiš letos v březnu.

Projekt rekonstrukce funkcionalistické budovy za tři miliardy korun, který měl být hotový v roce 2023, ale stále vázne. Mezinárodní architektonická soutěž, jež měla být vypsaná již loni, stále nebyla otevřena. A to přesto, že Fajt loni ohlašoval, která zvoučná jména architektů můžeme v Praze čekat.

Generální oprava Veletřzního paláce není jediným Fajtovým projektem, nad nímž visí stín pochybnosti. Kritice Národní galerie čelila loni za expozici v Salmovském paláci, která byla věnována 40. vý-

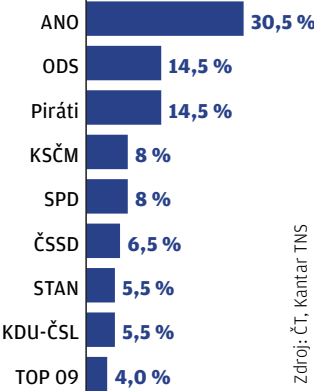
ročí Charty 77. Otevřena byla loni v březnu, ač výročí připadlo na leden. Koncept výstavy se navíc do poslední chvíle měnil.

Faktem ovšem je, že ani kritici, kteří Fajtovi vyčítají velkášské plány a chaotický systém řízení, řediteli NG neupírají, že to „umí“ s politiky. Když po něm jako po hlavním kurátorovi výstavy Europa Jagellonica v Kutné Hoře zůstal v roce 2012 desetimilionový dluh, nakonec ho zaplatilo ministerstvo kultury.

Loni si pak Fajt „vydupal“ při tradičním porcování státního rozpočtu 50 milionů korun a kase Národní galerie tak skokově přilepšil o pětinu.

ČSSD padá až k hranici pro sněmovnu

Jak by dopadly dubnové volby

PRAHA V dubnu by volby vyhrálo hnutí ANO s 30,5 procenta hlasů, do sněmovny by neprošla TOP 09. Vyplývá to z volebního modelu agentury Kantar TNS, který včera zveřejnila Česká televize (ČT). Proti březnu si pohoršila ČSSD, víc než před měsícem by naopak získali komunisté. Průzkum také ukázal, že v posledních měsících klesla spokojenost lidí s politickou situací.

Dubnový volební zisk ANO by byl o procentní bod vyšší než v březnu. O půl procentního bodu na 14,5 procenta si polepšila ODS, stejný dubnový výsledek Pirátů představoval proti březnu nárůst o procentní bod.

Osmiprocentní zisk komunistů by byl o 1,5 procentního bodu vyšší než v březnu, ČSSD naproti tomu ubylo hlasů o dva procentní body na 6,5 procenta.

Spokojenost s politickou situací podle průzkumu Kantar TNS klesla z únorových 29 procent na dubnových 19 procent. Nejvýraznější jsou s politickou situací nespokojeni podporovatelé Pirátů a STAN, ukázal průzkum. Nejmenší nespokojenost vládní mezi podporovateli ANO. čtk

Zeman vybírá šéfa klíčového soudu

Dokončení ze strany 1

Instalace člověka mimo NSS však naráží na zákonnou překážku – do funkce předsedy i místopředsedy musí být jmenován člověk z řad tohoto soudu. A přidělit soudce k NSS není možné bez souhlasu jeho předsedy. Pokud by tedy Baxa odmítl přijmout na soud svého nástupce – což je vysoce pravděpodobné, protože pro výběr nových soudců jsou na NSS nastavená přísná a transparentní pravidla –, musel by Hrad postupovat nestandardně. Kdyby zákon nerespektoval a jmenoval člověka mimo soud, mohl by vyvolat odpor z řad soudců NSS,

kterým by nově práci zadával člověk, při jehož instalaci se ohýbal zákon. Věc by takřka jistě skončila před Ústavním soudem a těžko očekávat, že by prezident svůj nezákonný postup obhájí.

Pravděpodobněji se jeví varianta, že do funkce předsedy bude jmenován člověk z NSS, který bude k prezidentovi loajální a bude po svém jmenování souhlasit s přidělením člověka „zvenčí“ do funkce soudce NSS a posléze místopředsedy. Nahlas se hovoří o tom, že tuto roli by mohl sehrát stávající Baxův místopředseda Michal Mazanec. Ten navíc stihne odsloužit jen tři roky, protože v roce 2021 bude muset z důvodu

věku svléknout talár. Poté by jej mohl nahradit jeho dosavadní „viceprezident“.

I tato varianta je ale podle Baxy nevhodná: „Já to opravdu nechci personifikovat, ale marná sláva, tři roky jsou prostě málo. Já samozřejmě netvrdím, že za tři roky se nedá vůbec nic stihnout, ale přece jen, pro určitá rozhodnutí musíte vědět, že máte čas je uskutečnit. A také je důležité ne být jen na počátku, ale sledovat i důsledky svých rozhodnutí a nést za ně odpovědnost. Ať už mě nahradí kdokoliv, nesmí myslet v první řadě na sebe, ale na instituci, za kterou bude připraven deset let nést odpovědnost.“

Baxa napsal na jaře prezidentovi dopis, v němž jej žádá o schůzku, na níž by mu rád nastínil aktuální stav NSS. Je prý připraven konzultovat s ním jména jeho favoritů do vedení soudu. Kromě toho žádá Zemana o audienci i předsedové Ústavního soudu a Nejvyššího soudu – Pavel Rychetský a Pavel Šámal. Hned na dvou jednáních s justičními špičkami by tak prezident měl vyslechnout, jak by měl vrcholný soud obsadit. Nejde o novinku. V prvních letech Zemanova prezidentství konzultoval s justiční elitou všechna jména ústavních soudců, s Baxou, Rychetským a tehdejší šéfkou Nejvyššího soudu Ivou Brožovou zkraje roku

2015 „upekli“ její rezignaci a jmenování Šamala na její místo.

To byl však poněkud „jiný“ Miloš Zeman než dnes, kdy řadu jeho kroků řídí spíše lidé v pozadí. Těžko tedy odhadovat, jak se Hrad rozhodne. Jak s Baxou, tak s Rychetským totiž dříve Zemana pojily poměrně blízké vztahy. Baxa byl v době Zemanovy vlády prvním náměstkem ministra spravedlnosti a tehdejší premiér jej dobře znal z jednání vlády jako připraveného profesionála. Není asi objektivní důvod, aby jeho doporučení bral na lehkou váhu.

» Komentář k tématu
čtěte na straně 10

Volby v Praze: boj o Čižinského

ELIŠKA NOVÁ

PRAHA Jeho úspěch v pražských volbách je zatím velmi nejistý. Přesto strany vědí, že je cenný. Reč je o starostovi Prahy 7 Janu Čižinském (KDU-ČSL). Ten chce do pražského zastupitelstva kandidovat s občanským hnutím Praha sobě, zatím ale nemá potřebné podpisy. Do koalice se ho bude snažit zlákat hnutí STAN, které jde do voleb s TOP 09. Starostové a nezávislí se na tom shodli v pátek.

„Chtěli bychom dát KDU-ČSL a Janu Čižinskému návrh, že pokud půjdeme všichni dohromady, ustoupíme ze svých požadavků a míst a nabídneme jim společnou kandidátku. Čižinský by byl v první trojce,“ řekl LN Stanislav Polčák (STAN). Jinými slovy Čižinský by byl na společné kandidátce TOP 09, STAN a lidovců dvojkou nebo trojkou. Lídrem by měl být bez ohledu na to, zda na to lidovci s Čižinským přistoupí

nebo ne, předseda TOP 09 Jiří Pošpišil.

Pro lidovce je to nepřijemná situace. Strana, která je silně především v moravských regionech, nemá v hlavním městě příliš velkou voličskou základnu. Pražany zatím oslovil hlavně zmíněný Čižinský. Před čtyřmi lety suverénně vyhrál s hnutím Praha 7 sobě v sedmé městské části a dodnes mu mnozí místní k titulu starosta přidávají přednost. Loni zase díky preferenčním hlasům přeskočil na lidovecké kandidátce ve sněmovních volbách ministra kultury Daniela Hermána a stal se za metropoli jediným poslancem KDU-ČSL.

Když se starosta Prahy 7 rozhodl, že se bude o magistrát ucházet s občanským hnutím Praha sobě, nesli to lidovci mírně řečeno velmi nelibě. To teď může ještě zesílit vzhledem k tomu, že jim případní koaliční partneři v podstatě říkají: do koalice vás vezmeme, ale ne bez Čižinského. A bez koaličních

partnerů jsou lidovci nahraní podobně jako bez starosty.

Jan Čižinský ze svého plánu nechce ustoupit. Na to, aby mohl s občanským hnutím kandidovat, potřebuje v Praze zhruba devadesát tisíc podpisů. Má půlku. A čas se krátí. Sbírat může do konce července. „Naším cílem zůstává nasbírat podpisy. Je to čistá varianta, kterou jsme vyvolali před čtyřmi lety v Praze 7. To je priorita, na to se teď soustředíme,“ sdělil LN Čižinský. „Jdeme do toho a k hle i proto, že

máme spoustu aktivních lidí, kteří nechtějí kandidovat pod žádnou stranickou značkou. My prostě žádný plán B nemáme,“ dodává. Starosta také spoléhá na to, že právě na poslední chvíli se podaří lidi mobilizovat, podobně jako to dělali někteří prezidentští kandidáti. Ostatně kdyby Čižinský chtěl kandidovat na prezidenta, podpisy už skoro má. Stačily by mu i na to, aby kandidoval v Brně. A jak říká sám Čižinský, stačily by i na

kandidaturu v Brně, kdyby se spojilo s Ostravou.

Zájem hnutí STAN není překvapivý. Ví, že pokud bude Čižinský kandidovat se sdružením Praha sobě, bude mít na stejné či podobné voliče. „Logické je jít dohromady,“ tvrdí Polčák. V nadcházejících komunálních volbách Praha platí za prioritní místo – s rozpočtem přes padesát miliard se vlivem rovná silovým ministerstvům.

Společnou kandidátku pro metropoli oznámila TOP 09 se Starosty na začátku března. Oba subjekty přitom na radnici uplynulé čtyři roky zastávaly a stále zastávají odlišné role – zatímco hnutí STAN se podílí na vládě jako součást Trojkoalice, „topka“ sedí v opozici. STAN dal svým novým angažmá valem dosavadním partnerům – lidovcům a Zeleným. Obě strany přitom doufaly v pokračování projektu. Jestli si lidovci nevedou dobře v Praze, Zelení lavírují nad propastí na celostátní úrovni.

